

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Policing a hostile population: de RUC tussen 1920 en 1972

Heerschap, Hans

Citation

Heerschap, H. (2008). Policing a hostile population: de RUC tussen 1920 en 1972. *Leidschrift : Historisch Terrorisme. De Ervaring Met Politiek Geweld In De Moderne Tijd*, 23(April), 87-106. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/73066>

Version: Not Applicable (or Unknown)
License: [Leiden University Non-exclusive license](#)
Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/73066>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Policing a hostile population: de RUC tussen 1922 en 1972

Hans Heerschap

Wie aan terrorisme in Groot-Brittannië denkt, denkt daarbij vooral aan de recente aanslagen door moslimfundamentalisten. Twee als auto verhuilde spijkerbommen in hartje Londen en een aanslag op de luchthaven van Glasgow waren in de zomer van 2007 voorbeelden van deze terreurdreiging. Terrorismen binnen Groot-Brittannië en Ierland is geen nieuw verschijnsel. In de twintigste eeuw is bijvoorbeeld in Noord-Ierland decennia lang een enorme inzet van politie en leger noodzakelijk geweest om de openbare orde te handhaven. De nationalisten en unionisten in Noord-Ierland vochten met elkaar om de macht. Het was geen religieus conflict, maar een strijd met een nationalistische inslag. De nationalisten hebben zich decennialang verzet tegen de Britse overheersing van het Ierse eiland en stredden voor één onafhankelijk Ierland. De unionisten daarentegen streefden naar een voortzetting van de band tussen (Noord-) Ierland en Engeland. De strijd tussen beide partijen heeft in de loop der jaren voor veel onrust, geweld en slachtoffers gezorgd.¹

De Noord-Ierse politie, de *Royal Ulster Constabulary* (RUC), heeft in deze gewelddadige fase in de geschiedenis van Noord-Ierland een belangrijke rol gespeeld. De politie heeft als primaire taak de handhaving van de openbare orde. De RUC vervulde deze rol als representant, en volgens critici ook als verlengstuk, van de Noord-Ierse regering en nam deel aan de strijd tussen de nationalisten en unionisten. Sommige leden van de RUC beschouwden hun organisatie als een derde machtsgroep in Noord-Ierland: 'Let's face it, in this country you're either an Roman Catholic, a protestant, or in the police'.² Ook anderen kenden de RUC een sleutelrol toe. Dit bleek uit bronnenmateriaal en tijdens het veldonderzoek in Noord-Ierland onder andere uit nationalistische aanplakbiljetten ('Disband the

¹ De onstuimige jaren tijdens en na de Eerste Wereldoorlog (1914-1918) zorgden voor een versnelling van de politieke bewustwording van de onvrede op het Ierse eiland, bijvoorbeeld door de Paasopstand in 1916. Uiteindelijk werd Ierland door de *Government of Ireland Act* (1921) in twee staten opgedeeld. Een opdeling die tot op de dag van vandaag van toepassing is, namelijk Noord-Ierland en de Ierse republiek.

² J.D. Brewer en K. Magee, *Inside the RUC: routine policing in a divided society* (Oxford 1991) 136-137.

RUC') en graffiti ('RUC free zone') op muren in diverse katholieke wijken van Belfast en Derry. Ook kenmerkend was dat tijdens het veldonderzoek in 2001 de politiebureaus in katholieke wijken van Belfast en Derry meer beveiligd en met verfbommen bekogeld waren dan de bureaus in de protestantse wijken. Deze voorbeelden waren illustratief voor de verhouding tussen de katholieke en de protestantse bevolking van Noord-Ierland met de RUC. Men kan stellen dat er onder de katholieke en nationalistische Noord-Ieren weinig tot geen sympathie bestond voor de RUC. Dit heeft met name in de periode rond 1969 (het ontstaan van de *Troubles*³ en de opkomst van de burgerrechtenbeweging in Noord-Ierland) tot gewelddadige confrontaties met de politie geleid. Uit onderstaand betoog blijkt echter dat het gebrek aan steun van de katholieken al terug te voeren is op de periode tot aan het uitbreken van de *Troubles*.

Dit betoog is een geschiedkundige analyse van de RUC als politiekorps in de periode tussen 1922 en 1972. Er is voor deze afbakening in de tijd gekozen, omdat de RUC binnen deze periode min of meer direct verantwoordelijk was voor de openbare orde en veiligheid in Noord-Ierland. Vijftig jaar na haar oprichting in 1922, op 24 maart 1972, werd de openbare orde en veiligheid in Noord-Ierland, waaronder de inzet van de RUC, opnieuw onder direct toezicht van Engeland gesteld. De voornaamste vraag in dit betoog is op welke wijze heeft de RUC zich binnen deze periode in een in potentie vijandige omgeving gemanifesteerd? Allereerst wordt er gekeken naar de ontstaansgeschiedenis van de RUC. Daarna volgt het dilemma 'blauw of groen?'. Het korps vervulde in de periode 1922-1972 immers een duale rol. De RUC diende namelijk voor de ordehandhaving niet alleen normaal politiewerk te verrichten, maar droeg ook zorg voor de verdediging van de staat, onder andere door het bestrijden van terrorisme. Deze taak zorgde er voor dat de Noord-Ierse politie paramilitaire kenmerken kende en deze ook verder ontwikkelde. Welke gevaren droeg de duale rol met zich mee? Als derde onderwerp wordt de verhouding met de bevolking in de praktijk beschreven. Politiewerk in een verdeelde samenleving als de Noord-Ierse vroeg meer dan ooit om onpartijdige politieagenten. In het laatste deel van het betoog komen verschillende

³ De *Troubles* is een term die een periode weergeeft vanaf de late jaren zestig tot en met het Goede Vrijdag Akkoord (1998) waarin nationalistische en unionistische paramilitairen, de RUC, het Britse leger en andere belanghebbenden elkaar met geweld hebben bestookt om hun doeleinden te bereiken of om hun belangen te verdedigen.

meningen over de RUC bijeen. De vraag die zich opdringt is hoe een dergelijk politiekorps een goede, of in ieder geval een normale, verhouding met de bevolking kon ontwikkelen wanneer beiden zulke bijzondere kenmerken kenden.

Een nieuw politiekorps?

De totstandkoming van de RUC in 1922 kent overeenkomsten met de recente introductie van haar opvolger, de *Police Service of Northern Ireland* (PSNI) (2001).⁴ In de periode tot 1922 voerde de *Royal Irish Constabulary* (RIC) politietaken uit op het Ierse eiland. Vanuit de Ierse bevolking en de Britse politiek lag dit politiekorps zwaar onder vuur. Het was daarom noodzakelijk om tot ontbinding van de RIC over te gaan, een opmerkelijke overeenkomst met de RUC aan het einde van de twintigste eeuw. De RIC had zowel in de nieuwe Ierse Vrijstaat als in Noord-Ierland als handhaver van de openbare orde geen toekomst. Terwijl de unionisten de politie beschuldigden van nationalistische sympathieën en slecht optreden in gevecht met de IRA, bestond juist met name onder de katholieken en nationalisten groot wantrouwen jegens de RIC. Veel van hen zagen de Ierse politie als de ogen en oren van het Britse gezag in Ierland, en dus als vijand (en daarom een legitiem doelwit voor de IRA). Dat dit wantrouwen daadwerkelijk het geval was blijkt uit het feit dat de voormalige leden van de RIC onder (gewapende) begeleiding naar de havens of stations werden gebracht, vanwaar zij hun reis naar een nieuwe betrekking over de grens

⁴ De PSNI is opgericht naar aanleiding van het Patten Report (besloten met het Goede Vrijdag Akkoord, 10 april 1998). In het rapport volgde een pleidooi voor een nieuw politiekorps. Er bestond namelijk onder de Noord-Ieren de behoefte aan 'a new beginning to policing in Northern Ireland with a police service capable of attracting and sustaining support from the community as a whole'. Door het hervormen van de RUC zou de acceptatie door de Noord-Ierse bevolking worden vergroot, hetgeen een belangrijke stimulans zou betekenen voor het vredesproces. Uiteindelijk leidde dit in 2001 tot de oprichting van (opnieuw) een nieuw politiekorps in Noord-Ierland, namelijk de PSNI. Zie bijvoorbeeld: Patten Report, *A new beginning: policing in Northern Ireland. The report of the independent commission on policing for Northern Ireland* (September 1999), en de website van de Police Service for Northern Ireland: www.psnipolice.uk.

voortzetten.⁵ De totstandkoming van een nieuw politiekorps voor Noord-Ierland werd vanaf eind januari 1922 onderzocht door de commissie Campbell. Een opdracht gelijk aan die van rond 1999 (commissie Patten). Campbell adviseerde minister Dawson Bates op het gebied van structuur, rekrutering, kosten en sterkte.

De Noord-Ierse politie werd opgericht als de Royal Ulster Constabulary en was vanaf 1 juni 1922 verantwoordelijk voor de openbare orde. De commissie Campbell deed als aanbeveling dat de organisatie van de RUC gebaseerd moest zijn op de structuur van de RIC. Men zou echter bij de oprichting van het nieuwe politiekorps een compleet andere organisatie verwachten dan één gelijk aan die van een sterk bekritiseerde. Bij deze aanbeveling kunnen dus de nodige vraagtekens worden geplaatst. Want in hoeverre betekende dit een daadwerkelijke breuk met het negatieve imago van de politie? Waarom werd een duidelijk bekritiseerde organisatie gehandhaafd? Symboliserend voor de vele overeenkomsten was dat de RUC, de nieuwe politie, net als haar voorganger een gekroonde harp als embleem zou gaan gebruiken. Dit was een opvallende keuze, omdat het muziekinstrument gedurende de negentiende eeuw werd geassocieerd met het Ierse nationalisme.⁶ De Britse regering dacht onterecht op deze wijze de loyaliteit van zowel de protestantse als de katholieke Ieren jegens de Britse kroon te kunnen verkrijgen of vergroten.

By the use of typically 'Irish' symbolism, the state [sic Engeland] hoped to bind Protestants closer to the Empire, while encouraging a greater regional consciousness and the notion of a particular form of Irish loyalty to the crown.⁷

Het gebruik van de harp als onderdeel van het embleem van de politie stuitte echter veel nationalistten tegen de borst. De harp stond immers symbool voor het Ierse culturele bewustzijn en vormde voor hen een band met het prekoloniale verleden van het eiland.⁸ Het gebruik van de

⁵ J.D. Brewer, *The Royal Irish Constabulary: an oral history* (Belfast 1990) 117-127; Chris Ryder, *The RUC (1922-2000): a force under fire* (Londen 2000) 49.

⁶ G. Ellison en J. Smyth, *The crowned harp: policing Northern Ireland* (Londen 2000) 16 en 158.

⁷ Ellison en Smyth, *The crowned harp*, 157.

⁸ Vanaf de dertiende eeuw wordt de harp beschouwd als symbool voor Ierland en zijn inwoners. Zie bijvoorbeeld Brian Lalor, *The Encyclopedia of Ireland* (Dublin 2003).

gekroonde harp door de RIC en later de RUC was in de ogen van de nationalisten dan ook gelijk aan de onderwerping van het Ierse culturele erfgoed aan de Britse kroon. Hugh Forrester, de curator van het RUC Museum in Belfast, drukte de overeenkomsten tussen beide politiekorpsen als volgt uit: 'same men, same uniform, same rank structure, same duties.'⁹ Ook de dagelijkse leiding bleef in handen van de *Inspector-General* (politiehoofd RUC). Een belangrijk verschil met de RIC was echter dat deze functionaris onder directe controle stond van het ministerie van Binnenlandse Zaken van Noord-Ierland.¹⁰

Noord-Ierland werd onderverdeeld in zeven politieregio's, bestaande uit zes graafschappen en de hoofdstad Belfast. De RUC beschikte bij haar oprichting in juni 1922 over ruim tweehonderd kazernes ('barracks'). Zij nam deze over van de RIC, maar veel kazernes verkeerden wat onderhoud en beveiliging betreft in een slechte staat. De kazernes moesten beter beschermd worden tegen aanvallen van de IRA. Voorbeelden van beveiligingsmaatregelen waren stalen luiken voor de ramen, stalen buitendeuren en observatieplatforms. De kazernes kenden een bezetting van vijf agenten.¹¹ Een kazerne was permanent bezet en stond onder leiding van een *Sergeant* of *Head Constable*. De dienders op het platteland woonden bij de kazerne. De leden van de RUC kenden een lange werkweek, met name op het platteland was ruim zeventig uur per week niet vreemd.¹² De Noord-Ierse politie had ook een (*Crime*) *Special Branch* en de *Intelligence Branch* die belast waren met anti-terrorisme, wat in de praktijk betekende dat zij zich vooral bezig hield met het onderzoeken van nationalistische elementen in de Noord-Ierse samenleving.¹³ Ten slotte was er vanaf 1950 de *RUC Reserve Force* (RUCR). Zij vormde de oproerpolitie, een soort mobiele eenheid, en werd ingezet bij rellen of andere grootschalige verstoringen van de openbare orde.¹⁴ De Reserve Force maakte vanaf haar oprichting een

⁹ Interview met Hugh Forrester, curator RUC museum Belfast, 16 januari 2001.

¹⁰ Ellison en Smyth, *The crowned harp*, 20.

¹¹ S.G. Mulligan, 'Moving around: Cookstown Days - 1953', *Constabulary Gazette, Historical Society Supplement Proceedings* (1998).

¹² S.G. Mulligan, 'Moving around'.

¹³ J.C. Hermon, *Holding the line: an autobiography* (Dublin 1997) 18; Ryder, *The RUC*, 73.

¹⁴ R.J.K. Sinclair en F.J.M. Scully, *Arresting memories: captured moments in constabulary life* (Coleraine 1982) 80.

forse groei door wat sterkte, uitrusting en bewapening betreft.¹⁵ Volgens critici kon deze eenheid zich hierdoor in de periode tot 1972 ontwikkelen tot speerpunt van de RUC in de onderdrukking van afwijkende politieke meningen.¹⁶

Het korps moest volgens de commissie Campbell uit drieduizend agenten bestaan, waarvan duizend met een katholieke achtergrond om een schijnbare afspiegeling van de maatschappij te krijgen. Er bestonden onder gezagsdragers namelijk bedenkingen over het aantal katholieken dat binnen de RUC zou gaan dienen.¹⁷ Het wantrouwen dat de unionisten hadden jegens de RIC was te groot om over dit heikele punt overeenstemming met katholieke vertegenwoordigers vanuit de Noord-Ierse samenleving te bereiken. Illustratief voor het wantrouwen jegens katholieken was de opmerkelijke interesse die de unionistische minister van Binnenlandse Zaken Dawson Bates had voor het aantal katholieken binnen de RUC. In zijn ogen waren de verhoudingen in Noord-Ierland dusdanig dat hij de katholieken als vijand beschouwde en daarom dienden zij voortdurend in de gaten te worden gehouden.¹⁸ Maar een politiekorps dat voor honderd procent uit protestanten zou bestaan achtte men niet haalbaar en dus deed de commissie Campbell de aanbeveling om duizend katholieken, afkomstig uit de RIC, als diender bij de RUC aan te nemen. Vanwege het dringende karakter van de totstandkoming van het politiekorps ging de regering ondanks haar aarzeling akkoord met de voorstellen uit het rapport. De commissie deed met bovenstaande aanbeveling recht aan de verhouding van het aantal katholieken en protestanten in de Noord-Ierse samenleving, zowel qua machtsverdeling als in relatieve aantallen.¹⁹ Toch is hier een kapitale fout gemaakt, mede omdat de agenten voor het nieuwe korps ook uit de protestantse burgermilitie *Ulster Special Constabulary* (USC, de *Specials*) werden gerekruteerd. Deze Specials waren bewapende mannen (bijna 20.000!), nagenoeg allen op vrijwillige basis en met unionistische achtergrond, die in 1920 expliciet door de Britse regering waren aangewezen om met de politie de openbare orde in Noord-Ierland te handhaven. Berucht voor hun fanatisme waren de zogenaamde 'B' Specials. Doordat

¹⁵ Ryder, *The RUC*, 91.

¹⁶ Ellison en Smyth, *The crowned harp*, 44.

¹⁷ Ryder, *The RUC*, 48.

¹⁸ J. Bardon, *A history of Ulster* (Belfast 1997) 498.

¹⁹ In Noord-Ierland woonden begin jaren twintig van de twintigste eeuw relatief meer protestanten dan katholieken. In de Ierse Vrijstaat was dit tegengesteld.

veel politiemensen uit de RIC en de USC emplooi vonden binnen de Noord-Ierse politie, werden ook hun mentaliteit, normen en waarden onderdeel van de RUC. Hierdoor maakte het nieuwe politiekorps een valse start en werd de kans om krediet op te bouwen onder een ontevreden deel van de bevolking niet gegrepen.

De RUC bestond begin jaren twintig uit bijna drieduizend medewerkers; ruim 2.400 protestanten en ruim vijfhonderd katholieken. Het verschil tussen het voorstel van duizend katholieke agenten en de uiteindelijke 541 werd veroorzaakt doordat er vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken sterk op rekrutering vanuit de unionistische USC werd aangedrongen. Hierdoor ontstond er steeds minder ruimte (vacatures en tolerantie) voor toekomstige katholieke dienders.²⁰ Het aandeel katholieken in de RUC was aanvankelijk eenentwintig procent, maar dit percentage zakte enige jaren later naar zeventien procent. Er bestond, met name in de katholieke wijken van Belfast, behoefte aan meer katholieke agenten.²¹ Echter, door meerdere incidenten waarbij de RUC en de Specials betrokken waren, zagen potentiële katholieke rekruten af van een baan bij de politie. Er was dus sprake van een vicieuze cirkel, waarbij het er op aan kwam dat men eerst de orde in de stad zou moeten herstellen om katholieke rekruten te werven, maar dat dit niet ging zonder een politiemacht op sterkte en met de juiste mensen op de juiste plaats. Het aandeel katholieken zou in de loop der jaren nog verder terugvallen tot tien procent in 1969.²²

Het Noord-Ierse politiekorps onderwierp haar personeel aan een intensieve opleiding. De RUC had de beschikking over een opleidingscentrum in Enniskillen (graafschap Fermanagh).²³ Alvorens een diender de opleiding van ongeveer negen maanden zou volgen, werd hij door de lokale *Station Sergeant* en de *District Inspector* aan kleine fysieke en schriftelijke testen onderworpen. Onderdelen van de opleiding in Enniskillen waren niet alleen sport, wapeninstructie, schietoefeningen, en marcheren, maar ook onderwijs in strafrecht en in de verantwoordelijkheden en plichten van een politieagent. Rekruten werden

²⁰ Ryder, *The RUC*, 60.

²¹ Hermon, *Holding the line*, 53.

²² Ellison en Smyth, *The crowned harp*, 172-173. Volgens de onderzoekers Ellison en Smyth bestond de RUC rond 2001 voor ongeveer 7,5% uit katholieken: een groot contrast met de 80% katholieke dienders binnen de RIC in 1910. Sommige critici zeggen: 'the RUC: 97% protestant and 100% unionist'.

²³ Interview met George Donald, 21 maart 2001.

geacht regelmatig een schriftelijke toets met voldoende resultaat te behalen. Volgens voormalig RUC politiehoofd John Hermon benadrukten de docenten op het opleidingscentrum ten zeerste dat politiefunctionarissen een volledig neutraal standpunt dienden in te nemen.²⁴ In een verdeelde samenleving als die van Noord-Ierland was het volgens hem voor de RUC van groot belang om zo onpartijdig mogelijk op te treden, hetgeen bijzonder lastig kon zijn. Dit besef bestond ook al in de jaren twintig. Dit blijkt bijvoorbeeld uit een circulaire van Inspector-General Wickham in januari 1924. Zijn doel was om binnen de RUC een zekere handhaving van de neutraliteit wat politiek en religie betreft te garanderen. In de circulaire werd duidelijk gemaakt dat leden van de RUC hun stem mochten uitbrengen bij parlementsverkiezingen en lid konden worden van bepaalde geheime genootschappen.²⁵ Het hoofd van politie hield zijn medewerkers echter voor dat er op geen enkele manier afbreuk mocht worden gedaan aan het vertrouwen dat de bevolking had in de onpartijdigheid van de RUC. Terughoudendheid bij politieke en religieuze discussie was voor een diender hierin op zijn plaats. Juist door een halfzachte maatregel als die in de circulaire van Wickham stond de RUC weldegelijk bloot aan unionistische invloeden.²⁶ Het werd op deze manier zelf gestimuleerd. Bovenstaande werd ook toegevoegd aan de *Code of Conduct*, waarin de voorschriften met betrekking tot de discipline binnen het politiekorps werden besproken.²⁷ De gedragscode maakte duidelijk dat dienders lid konden worden van een publieke of geheime organisatie zo lang dit niet in conflict kwam met de afgelegde ambtseed van de Noord-Ierse politie.

Afb.1 Politiepatrouille in Union Place, in het gebied rond York Street, Belfast, 1920, na een nacht van ernstige rellen.

²⁴ Interview met Sir John Hermon, 23 januari 2001.

²⁵ Ryder, *The RUC*, 61-62.

²⁶ Brewer en Magee, *Inside the RUC*, 3; Ellison en Smyth, *The crowned harp*, 22.

²⁷ Hermon, *Holding the line*, 24.

Er bestond onder de agenten klaarblijkelijk behoefte aan een dergelijk lidmaatschap.²⁸ Er werd zelfs een aparte loge voor leden van de RUC opgericht onder de naam *Sir Robert Peel Memorial Loyal Orange Lodge* (januari 1923) welke sindsdien openlijk werd gesteund door unionistische politici. De nationalisten zagen dit als een bevestiging van hun afkeer tegen de politie. De objectiviteit of onpartijdigheid van de RUC stond bij hen dan ter discussie. Het privilege voor de agenten zorgde, net als het grote aantal protestanten binnen de RUC, het gebruik van de symbolen (waaronder de koninklijke kroon), de naam van het korps ('Royal') en het unionistische/protestantse karakter van de RUC, voor een verdere vervreemding tussen de politie en de Noord-Ierse nationalisten.

De duale rol van de RUC: blauw en groen

De hierboven geschetste vervreemding tussen de politie en een groot deel van de katholieken, werd gestimuleerd door de duale rol die de RUC in de Noord-Ierse samenleving vervulde. De RUC verrichtte niet alleen normaal politiewerk, maar droeg ook zorg voor de grensbewaking en het tegengaan van terrorisme. Bronnen beschrijven deze laatste taak als 'security duties of a military nature' of 'counter-insurgency'.²⁹ Deze 'dubbele pet' is te verklaren aan de hand van diverse factoren. De duale rol vloeide allereerst voort uit de snel radicaliserende strijd tussen Ierse nationalist en het Britse gezag aan het begin van de twintigste eeuw. De RIC diende zich in die periode steeds meer te verdedigen tegen terroristische aanslagen en een oorlogvoering die veel weg had van een guerrillastrijd. Er bestond onder de unionisten steeds meer behoefte aan het waarborgen van hun veiligheid op het Ierse eiland. De ontwikkeling naar een meer civiel ingesteld politiekorps, die diverse onderzoekers in de tweede helft van de negentiende eeuw zien, werd hierdoor tenietgedaan. Daarnaast besloot de Britse regering met de *Government of Ireland Act 1920* dat de zorg voor openbare orde en veiligheid in Noord-Ierland een taak werd van de nieuwe regering in Belfast. Echter, deze wet bepaalde dat Noord-Ierland geen eigen leger tot haar beschikking zou krijgen en dat de bevelvoering over Britse troepen in Noord-Ierland eveneens in Engelse handen bleef. Er bestond binnen de unionistische regering een dringende behoefte aan een volledige controle over de

²⁸ Ryder, *The RUC*, 59.

²⁹ Brewer en Magee, *Inside the RUC*, 6.

openbare orde. Daarom werd de RUC direct gekoppeld aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en verantwoordelijk voor het verdedigen van de staat tegen nationalistische uitingen.³⁰ Het korps werd zodanig uitgerust dat de Noord-Ierse regering zo min mogelijk afhankelijk zou zijn van de inzet van het Britse leger. In het jaarrapport van de RUC uit 1970 schrijft de *Chief Constable* (voorheen: *Inspector-General*) hierover:

From its inception in 1922 the RUC played a dual role in the policing of Northern Ireland. Not only was the Force required to provide a service of law enforcement similar to other police forces in the United Kingdom, it had the added responsibility of protecting the Province from subversion from within as well as from outside Northern Ireland, a function which necessitated the carrying of firearms by officers on patrol, the use of military-type weapons and equipment and the specialised training of policemen in the use of these weapons and equipment.³¹

De onderzoekers Ellison en Smyth stellen in hun werk over de RUC kritisch dat het politiekorps in de eerste plaats een paramilitaire functie had waar normaal politiewerk aan ondergeschikt was.³² De duale rol zorgde ervoor dat de RUC kenmerken had die grotendeels gebaseerd waren op die van het Britse leger. Te verwijzen valt naar het bevoegd gezag, het personeel met een militaire achtergrond, het appèl, het marcheren, de terminologie, de gedragscode, het uniform en natuurlijk de bewapening.

De duale rol van de RUC bracht een unieke combinatie van politiewerk met zich mee. Als normaal politiewerk verrichtte de RUC het voorkomen en opsporen van criminaliteit en smokkel (voornamelijk suiker, sigaretten, sterke drank, bloem en boter), verkeerscontroles en de handhaving van de openbare orde (onder andere optreden tegen openbare dronkenschap). Overigens vervulden leden van de RUC tussen 1922 en

³⁰ Ronald Weitzer, *Policing under fire: ethnic conflict and police-community relations in Northern Ireland* (New York 1995) 32.

³¹ *Chief Constables Report 1970*, vii. Dit was het eerste (openbare) jaarrapport in de geschiedenis van de RUC. Tevens John McGarry, *Policing Northern Ireland: proposals for a new start* (Belfast 1999) 28; R. Weitzer, *Policing under fire: ethnic conflict and police-community relations in Northern Ireland* (New York 1995) 172; Hunt Report, *Report of the Advisory Committee on Police in Northern Ireland* (Belfast 1969) par. 80.

³² Ellison en Smyth, *The crowned harp*, 20 en 36.

1972 ook taken uit die men niet als politiewerk zou kwalificeren.³³ Te denken valt aan schrijf-, lees- en rekenwerk voor de lokale bevolking, protestant en katholiek. Dit blijkt bijvoorbeeld uit het volgende citaat van een voormalige sergeant uit de RUC:

Everything from taking a telephone message from someone's son in America, to checking that the local farmers had their Ministry of Agriculture paperwork complete. It was a lot better than now, at least in those days you could say that the police were part of the community.³⁴

Dergelijk administratief werk bleef de RUC tot ver in de jaren zestig uitvoeren.³⁵

Onder de *security duties of a military nature* vielen onder andere de grensbewaking, het oprichten van controleposten (*road blocks*) op doorgaande wegen, huiszoekingen, het bestrijden van ongeregeldeheden, *political surveillance*, en de handhaving en uitvoering van bijzondere wetten. Ook werden inlichtingen aangaande nationalistische en terroristische activiteiten verzameld door de *Special Branch* van de RUC. De paramilitaire rol van de RUC zorgde er onder andere voor dat de leden van het korps bewapend de straat op moesten. Dit in tegenstelling tot de overige Britse politiekorpsen, en de Ierse *Garda Síochána* (= bewakers van de vrede). De leden van de RUC droegen standaard een .45 Webley als vuurwapen en hadden tevens de beschikking over meer krachtigere wapens, zoals machinegeweren. De RUC had in de bestudeerde periode ook de beschikking over gepantserde wagens. Deze 'war-like armoured cars', zoals het *Hunt Report* deze betitelde, bestonden vanaf begin jaren twintig onder andere uit de Lancia *armoured cage car* en de Rolls Royce *whippet armoured car*.³⁶ Daarnaast werden de bevoegdheden van de RUC begin jaren twintig uitgebreid met behoorlijk draconische maatregelen, grotendeels beschreven

³³ Brewer, *The RIC*, 84; Ellison, *The crowned harp*, 38.

³⁴ G. Ellison, *Professionalism in the RUC: an examination of the institutional discourse* (Belfast 1997) 149.

³⁵ Ellison en Smyth, *The crowned harp*, 39.

³⁶ PRONI, Police Administration files, HA/4/1/54 (1926); Records of vehicle strength of RUC (archieffnummer 7779), Sinclair en Scully, *Arresting memories*, 52, 53a en 53b; P. Taylor, *Loyalists* (Londen 1999) 68; en D.P.J. Walsh, *Bloody Sunday and the rule of law in Northern Ireland* (Dublin 2000) 41.

in de *Civil Authorities (Special Powers) Act 1922*. ‘The minister of home affairs was given near-dictatorial powers’, aldus de historicus Laffan over de bijzondere bevoegdheden.³⁷ Het oorspronkelijke doel van de bevoegdheden uit de Special Powers Act was om geweld en onrust onder de bevolking van Noord-Ierland te bestrijden. Maar in de loop van de jaren twintig verschoof de regering de nadruk naar meer preventieve doeleinden, namelijk het voorkomen en onderdrukken van nationalistische en republikeinse denkbeelden in Noord-Ierland.³⁸ Deze werden door de unionisten als een directe bedreiging van hun overwicht in het noorden beschouwd. Eén van de nationalistische parlementsleden vond de wetsartikelen nodeloos gecompliceerd, want de Special Powers Act kwam volgens hem maar op één volzin neer: ‘The Home Secretary shall have the power to do whatever he likes, or let somebody else do whatever he likes for him. That is the whole Bill.’³⁹ De *Special Powers Act* was onder andere ingrijpend vanwege de bevoegdheden om mensen te vast te zetten zonder enige vorm van proces. Er is in de periode tussen 1922 en 1972 verschillende keren gebruik gemaakt van deze ingrijpende bevoegdheid, bijvoorbeeld tussen 1922 en 1925, tussen 1938 en 1946, en tussen 1956 en 1961.⁴⁰ Dit zijn jaartallen die samenvielen met een verhoogde IRA-activiteit in Noord-Ierland. Het werd met de nieuwe wet tevens mogelijk om mensen te arresteren zonder aanhoudingsbevel, gerechtelijke lijkschouwingen te verbieden en de doodstraf uit te voeren. De RUC werd zodoende uitgerust met bevoegdheden die in eerste instantie voor een militair doeleinde waren opgesteld.

De leden van de RUC waren zich bewust van hun duale taakstelling. Men was continu op zijn hoede voor terroristische aanslagen gericht tegen de politie. ‘There was always a terrorist threat to members of the RUC, not only on the border’, aldus oud-politieman George Donald.⁴¹ De duale rol betekende dat een Noord-Ierse politieagent op het ene moment een vriendelijke en hulpvaardige agent moest zijn, terwijl hij een volgend moment militaristisch en onderdrukkend moest optreden. Als diender

³⁷ M. Laffan, *The partition of Ireland 1911-1925* (Dundalk 1994) 91.

³⁸ L.K. Donohue, ‘Regulating Northern Ireland: The Special Powers Acts, 1922-1972’ in: *The Historical Journal* 41 (1998) 1089-1120, aldaar 1090 en 1092.

³⁹ Bardon, *A history of Ulster*, 490.

⁴⁰ J. McGarry en B. O’Leary, *Policing Northern Ireland: proposals for a new start* (Belfast 1999) 28.

⁴¹ Interview met George Donald, 21 maart 2001.

vormde hij echter voor radicale nationalisten op beide momenten een legitiem doelwit.

De verhouding met de Noord-Ierse bevolking in de praktijk

Zoals beschreven maakte het nieuwe politiekorps een valse start en werd de kans om krediet op te bouwen onder een ontevreden deel van de bevolking niet gegrepen. Het was voor de RUC daarom bijzonder moeilijk om onder deze omstandigheden onpartijdigheid uit te stralen. De bevolking van Noord-Ierland in die tijd kan men grotendeels onderverdelen in een protestants en een katholiek deel. Binnen deze bevolkingsgroepen valt er eveneens een ruw onderscheid te maken. Zo zijn er bijvoorbeeld katholieke republikeinen en nationalisten, maar ook onder protestanten valt een verdeling te maken onder gematigden en radicalen, respectievelijk de unionisten en de loyalisten.⁴² Loyalisten en republikeinen hadden een radicale mening over Noord-Ierland, de politiek en de politie. Gelet op het onderscheid is het daarom niet verbazingwekkend dat het beeld van de RUC bij ieder van deze bevolkingsgroepen op een andere wijze was ingekleurd. Daarom zou men niet over één relatie tussen de RUC en de Noord-Ierse bevolking moeten spreken, maar over meerdere relaties.

Afb. 2 RUC patrouille met een burger

⁴² Weitzer, *Policing under fire*, 12.

Het verzet onder de republikeinen tegen de RUC kent haar oorsprong bij de oprichting van het politiekorps. Het feit dat de meeste leden van de RUC (en USC) van protestantse komaf zijn, heeft voor verscheidene katholieke bevolkingsgroepen de acceptatie van de politie nog moeilijker gemaakt. Verder zorgde de directe relatie die tussen de politieleiding en de Noord-Ierse regering bestond voor verdere bevestiging dat de RUC een unionistisch gezelschap was. Zij was bewapend, had paramilitaire taken en werd daarin geassisteerd door de USC. Veel katholieke Noord-Ieren konden daarom geen (sterke) band onderhouden met de RUC, men gedoogde elkaar min of meer wel. De verhouding tussen katholieken en de RUC was tussen 1922 en 1972 altijd een extreme. Zowel de Ierse Vrijstaat als Noord-Ierland richtten begin jaren twintig een nieuwe politie op, maar al snel bleek dat beide korpsen twee verschillende ontwikkelingen doormaakten. De Garda Síochána werd in tegenstelling tot de RUC door het grootste deel van de bevolking als legitiem beschouwd. Zij kon daarom een minder militaristische stijl aanwenden en haar werk ongewapend uitvoeren. De Garda slaagde er op deze manier in om vertrouwen te winnen onder de meerderheid van de bevolking. De politie in Noord-Ierland maakte een compleet andere ontwikkeling door. Uitgerust met vuurwapens en unieke bevoegdheden om zichzelf maar bovenal de staat Noord-Ierland te kunnen verdedigen. Geaccepteerd of gedoogd door de meerderheid van de bevolking, maar gewantrouwd door een gevaarlijke minderheid onder de Noord-Ieren.

Alle respondenten van de RUC van wie gespreksverslagen beschikbaar zijn beoordelen de verhouding met de Noord-Ierse bevolking als 'goed'. Over het algemeen blijkt uit de vraagesprekken met diverse respondenten en uit bestudeerd bronnenmateriaal dat de leden van de RUC de relatie met de bevolking als 'goed' kwalificeren.⁴³ Voorbeelden zijn: 'By and large however, outside of Belfast and Londonderry relationships between us [the RUC] and the Catholics community were generally very good.'⁴⁴ En: 'Times may have been hard, but it was a great wee place altogether, if only the IRA hadn't ruined everything.'⁴⁵ Respondent George Donald zegt over de verhouding tussen de politie en de lokale bevolking:

⁴³ Interview met George Donald, 21 maart 2001; interview met Sir John Hermon 23 januari 2001; Ellison, *Professionalism*, 154-155.

⁴⁴ Ellison, *Professionalism*, 154-155; interview met Sir John Hermon, 23 januari 2001.

⁴⁵ Ellison en Smyth, *The crowned harp*, 32.

I have rarely met antipathy between the public and the RUC, even in the bordercounties. I personally have been welcomed by the locals and have been invited to a cup of tea.⁴⁶

Hij is van mening dat de RUC door het grootste deel van de bevolking geaccepteerd werd. Uitgezonderd waren de aanhangers van de IRA en Sinn Féin.⁴⁷ De relatie met de katholieken veranderde na 1967 toen er meer aandacht werd gevraagd voor burgerrechten.⁴⁸ Een collega van Donald was zelfs van mening dat de relatie tussen de RUC en de katholieken ‘verdween’ door de demonstraties voor burgerrechten.

That civil rights business was the up-shot of it all. It turned even decent Catholics against the government and the police. It totally destroyed the RUC’s relationship with the Catholic community, it was never the same after that.⁴⁹

De meeste respondenten zien de periode voorafgaande aan het uitbreken van de Troubles dan ook als ‘the golden age of policing.’⁵⁰ Zij beschouwen deze periode als ‘die goede oude tijd’, waarin ‘normaal politiewerk’ kon worden uitgevoerd in een ‘normale’ samenleving. Net als een groot aantal unionisten beschouwen verscheidene respondenten de opkomst van de burgerrechtenbeweging daarom als de spelbreker in ‘een relatief stabiele maatschappij waarin een goede relatie tussen de RUC en de Noord-Ierse bevolking bestond’.⁵¹

De positieve kijk op de relatie tussen de RUC en de bevolking (1922-1972) wordt ook ondersteund door publicaties van de RUC en wetenschappelijk onderzoek.⁵² De paramilitaire rol van de Noord-Ierse politie was volgens hen niet meer dan van tijdelijke aard. Men is daarbij van mening dat de duale rol de relatie met de bevolking niet negatief beïnvloedde en dat die dus van goede aard was.

⁴⁶ Interview met George Donald, 21 maart 2001.

⁴⁷ Ibidem.

⁴⁸ Ellison, *Professionalism*, 154.

⁴⁹ Ellison, *Professionalism*, 155.

⁵⁰ Zie bijvoorbeeld Ellison en Smyth, *The crowned harp*, 32, Ellison, *Professionalism*, 154; interview met Sir John Hermon, 23 januari 2001.

⁵¹ Zie bijvoorbeeld interview met George Donald, 21 maart 2001.

⁵² Ellison en Smyth, *The crowned harp*, 32.

Er zijn echter ook kanttekeningen bij deze verklaring te plaatsen. De duale rol was in ieder geval duidelijk niet van tijdelijke aard. Reeds in de negentiende eeuw was er sprake van een paramilitair politiekorps in Ierland. De RIC ontwikkelde zich verder in militair opzicht door de gewelddadigheden rondom de Eerste Wereldoorlog, bijvoorbeeld de Paasopstand in 1916. Na de opdeling van Ierland werden zowel de RUC als de USC uitgerust als paramilitair politiekorps hetgeen zich vijftig jaar lang voortzette. Dus van tijdelijke aard is geen sprake. Tevens rijst de vraag of het juist is om de Noord-Ierse samenleving vóór het uitbreken van de Troubles als ‘normaal’ te beschouwen. In de eerste plaats bestond er één politieke partij, de Ulster Unionist Party (UUP), die tussen 1922 en 1972 continu de meerderheid in het parlement had. Grenzen van kiesdistricten werden gemanipuleerd om het protestantse en unionistische overwicht te verzekeren.⁵³ Daarnaast was er niet alleen sprake van discriminatie door de Noord-Ierse overheid, maar ook van intimidatie en geweld door sektarische terreurorganisaties. De twee verschillende soorten politie (RUC en USC) bestonden voor het overgrote deel uit protestantse Noord-Ieren. Een ander uniek kenmerk van de Noord-Ierse samenleving waren de hierboven beschreven verreikende bevoegdheden (Special Powers Act 1922) voor de RUC. De Noord-Ierse politie was bewapend, stond onder directe controle van de unionistische regering en vervulde paramilitaire taken zoals grensbewaking en terreurbestrijding. Deze feiten zorgen voor een andere invulling van ‘die goede oude tijd’ dan men op het eerste gezicht zou denken. Van een ‘normale’ samenleving was dus zeker geen sprake. Tevens rijst de vraag of er wel sprake kon zijn van normaal politiewerk naast de paramilitaire rol? Een goede verhouding met de nationalistische en katholieke bevolking kon namelijk alleen dan bestaan zolang deze niet in conflict kwam met de hoofdtaak van de Noord-Ierse politie. De hoofdtaak was volgens critici namelijk het verstikken van nationalistische en republikeinse meningen.⁵⁴ Het overige politiewerk van de RUC wordt door critici ook wel ‘blanket surveillance’ genoemd. Met andere woorden, deze taken waren duidelijk ondergeschikt aan de paramilitaire rol van de RUC.

⁵³ Dit verschijnsel, ook wel *gerrymandering* genoemd, hield in dat de grenzen van de kiesdistricten op een zodanige wijze werden heringedeeld dat deze in het voordeel van de unionistische meerderheid uitviel. Zo kwam het bijvoorbeeld voor dat het lokale bestuur van Derry onder controle van de unionisten aldaar kwam te staan, terwijl de meerderheid onder de lokale bevolking een nationalistische voorkeur had.

⁵⁴ Ellison en Smyth, *The crowned harp*, 46.

Naar mijn mening zijn voor beide uiteenlopende meningen goede argumenten te vinden. De relatie tussen de RUC en de meerderheid van de bevolking was goed, omdat dit unionisten of protestanten waren. De verhouding tussen de Noord-Ierse politie en de protestanten was in de periode 1922 - 1972 minder gecompliceerd dan die met de katholieke Noord-Ieren. De relatie met de protestanten is om verschillende redenen als 'goed' te karakteriseren. De argumenten die deze beoordeling onderbouwen liggen in het verlengde van de gebruikte motieven die ook de verhoudingen tussen de RUC en de katholieke bevolking verklaren. Eén van deze argumenten is het grote aantal protestanten dat als diender in het korps werkzaam was. Hierdoor heerste een protestantse moraal binnen de RUC. Ook de assistentie die door 'well-disposed citizens' (USC) aan het politiekorps werd verleend droeg bij aan de goede relatie met de protestanten. Een belangrijke reden voor de goede verhouding tussen de RUC en de protestantse bevolking van Noord-Ierland tussen 1922 en 1972 komt voort uit het feit dat de Noord-Ierse regering gevormd werd door de UUP. Met andere woorden, de protestanten hadden geen reden om zich tegen de staat en de regering af te zetten, omdat deze door protestanten gecontroleerd of gedomineerd werden. Een door leden van de RUC gehanteerd onderscheid op basis van 'goed' of 'slecht', zoals met de Noord-Ierse katholieken, was voor deze bevolkingsgroep derhalve niet nodig. In deze periode kende iedereen in de ogen van de Noord-Ierse protestanten zijn of haar plaats. Uitzonderingen waren nationalisten en aanhangers van Sinn Féin of de IRA. Dit zijn de mensen die zich het meest verzetten tegen de Union en dus ook tegen de vertegenwoordigers van de staat. De stelling dat de verhouding met de meerderheid van de bevolking, uitgezonderd de nationalisten en republikeinen, goed was is daarom een juiste constatering. Daartegenover staat de mening van de critici, namelijk dat er alleen een normale verhouding tussen de RUC en de nationalisten mogelijk was indien deze niet conflicteerde met de primaire taakstelling van de Noord-Ierse politie. Ook deze constatering is juist. Het verschil tussen beide beweringen is dat critici benadrukken dat er geen sprake kon zijn van het functioneren van de RUC als een normaal politiekorps. Normale politietaken werden volgens hen wel uitgevoerd, maar waren altijd ondergeschikt aan hun paramilitaire rol.

De RUC ter discussie

Door de hervormingspolitiek van premier O'Neill (1963-1969) waren verschillende groepen protestanten van mening dat hun positie in de maatschappij in gevaar kwam.⁵⁵ Hierdoor raakte de 'goede' relatie tussen de Noord-Ierse politie en de protestanten eind jaren zestig aan veranderingen onderhevig. De politiek van O'Neill vormde volgens de radicale protestanten een fluwelen aanpak, terwijl een harde aanpak van de katholieke onruststokers meer op zijn plaats zou zijn. Het voortbestaan van Noord-Ierland stond volgens hen op het spel. In 1968 en 1969 vonden steeds meer betogingen van de burgerrechtenbeweging plaats (tegen onrecht of discriminatie in huisvesting, werkgelegenheid of kiesrecht). De betogingen of marsen leverden dikwijls gewelddadige confrontaties op tussen de demonstranten en de veiligheidstroepen, RUC en USC. Er was veel media-aandacht voor de betogingen en de hardhandige confrontaties. Tijdens verschillende betogingen van de burgerrechtenbeweging zorgde de RUC er voor dat radicale protestanten niet in de gelegenheid kwamen om de demonstranten aan te vallen. Hierop richtten de protestanten zich dikwijls tegen de politie.⁵⁶ Het is echter ook voorgekomen dat de RUC en de USC de tegenstanders van de demonstratie weinig in de weg legden zodat de deelnemers aan de demonstratie geen enkele bescherming hadden jegens hun protestantse en unionistische aanvallers.⁵⁷ Na de confrontaties volgde een aantal officiële onderzoeken. In de rapporten kwamen verkeerde beslissingen en fouten in het optreden van de RUC en met name de USC ter sprake. Voor de Britse regering, die opdracht tot deze onderzoeken had gegeven, was het duidelijk dat er veranderingen moesten worden doorgevoerd binnen de organisatie van de Noord-Ierse politie. Ze stuurde

⁵⁵ Onderdeel van de hervormingspolitiek van O'Neill was een vijf-puntenprogramma, met daarin bijvoorbeeld een hervorming van de structuur van het lokale bestuur en het stemrecht. Er werd tevens het systeem van een ombudsman opgericht. Alhoewel de hervormingen nog niet voldeden aan de wensen van de katholieken, ging het voor de unionisten al veel te ver.

⁵⁶ Een verschijnsel dat zich de laatste jaren ook voordeed bij de Oranjemarsen. Een optocht van protestanten, katholieken die zich tegen de mars willen verzetten en de RUC als afscheiding en mikpunt ertussen.

⁵⁷ Een voorbeeld hiervan is de aanval tijdens de mars van Belfast naar Derry bij Burntollet Bridge (4 januari 1969). Getuigen meldden dat de politie zich zelfs terugtrok terwijl de demonstranten door protestanten werden gemolesteerd.

tevens militaire troepen naar het Ierse eiland. De Britse autoriteiten dachten dat alleen zo een einde aan het geweld in Noord-Ierland bereikt kon worden.

De kritiek die door de rapporten van de commissies Cameron (1968), Hunt (1969) en Scarman (1972) op het optreden van de RUC werd geuit, was in de ogen van de protestanten volkomen onterecht. In het propagandistische boekje *The RUC: target for treachery* wordt dit gevoel beschreven:

The RUC have behind them the enthusiasm and the loyalty of by far the largest number of people in Northern Ireland. The police have the support of hundreds of thousands of ordinary people who are fed up with retreat (...) The Province is to be expunged from the map and the memory. In such a last-stand situation, a trained and disciplined force like the RUC could provide a nucleus around which Protestants would rally. It is for this reason that the anti-partitionists want the RUC destroyed. The need to destroy the RUC is a military requirement, designed to strip Ulster naked prior to the final take-over from Dublin.⁵⁸

Nadat het Britse leger half augustus 1969 haar intrede in Noord-Ierland had gedaan startte op 26 augustus een onderzoek onder leiding van lord Hunt. Het rapport van de commissie Hunt diende uitsluitsel te geven over de taakstelling, rekrutering, organisatie, cultuur en samenstelling van de RUC en de USC. Zij zou kritisch kijken naar de veranderingen die noodzakelijk waren om een 'efficiënte' handhaving van de openbare orde te regelen.⁵⁹ Het *Hunt Report* zorgde voor de bewustwording dat hervorming van de RUC noodzakelijk werd geacht. Volgens dit rapport diende de Noord-Ierse politie zo snel mogelijk te worden ontlast van de paramilitaire taken, waardoor de RUC eerder en door een groter deel van de bevolking geaccepteerd zou kunnen worden. Daarom werden ook wijzigingen doorgevoerd wat betreft de bewapening en de organisatiestructuur van de RUC, waaronder de relatie tussen de politie en de Noord-Ierse regering. Er werd tevens een beroep gedaan op de RUC om het aantal katholieken binnen de politie te vergroten. Nadat het *Hunt Report* bekend werd gemaakt braken in Belfast rellen uit door protestanten die de hervormingen niet juist vonden. De RUC moest hardhandig optreden tegen deze relschoppers die,

⁵⁸ C. Smyth, *The RUC: target for treachery* (Belfast 1973) 13.

⁵⁹ Hunt, *Report of the Advisory Committee on Police in Northern Ireland* (1969) 7.

ironisch genoeg, het politiekorps in zijn oude vorm wilden handhaven. Ook in de verhouding tussen de RUC en de Noord-Ierse protestanten is dus eind jaren zestig duidelijk een omslagpunt aan te wijzen voor een verandering in de relatie, namelijk de opkomst van de burgerrechtenbeweging.

Uit bovenstaand betoog blijkt dat de discussie over de rol en het functioneren van de politie in Ierland begin jaren zeventig geen nieuw verschijnsel was. Net als haar voorganger was de RUC nooit volledig geaccepteerd door de Noord-Ierse bevolking, waardoor er sprake bleef van een kwetsbare relatie. De RUC heeft tot eind jaren zestig als representant van de unionistische regering in Noord-Ierland een rol vervuld zoals die van haar door de unionisten werd verwacht. De blauwe rol was ondergeschikt aan de groene rol. Bevoegdheden en uitrusting werden afgestemd op deze taak. De bescherming van de unionistische staat was belangrijker dan de opbouw van een relatie met de gehele bevolking. Door politieke en sociaal-economische omstandigheden bestond er tussen 1922 en 1972 een Noord-Ierse samenleving waarin sprake was van abnormale verhoudingen. Op de relatie tussen de RUC met de betrokken bevolkingsgroepen werd eind jaren zestig een zwaar beroep gedaan. De relatie bleek echter door de bewogen geschiedenis van Noord-Ierland zowel met de protestanten als met de katholieken onvoldoende basis te zijn voor een stabiele samenwerking. Het is juist tijdens de relatief rustige periodes van belang dat de politie een goede en betrouwbare band opbouwt met de bevolking, zodat daar in tijden van crisis of spanning een beroep op kan worden gedaan, bijvoorbeeld voor informatievoorziening en bemiddeling. De poging tot modernisering en hervorming van de RUC door de commissie Hunt eind jaren zestig was daarom zeer noodzakelijk, maar had niet het gewenste effect. Er was te veel beschadigd en er werd te weinig hersteld.